

kunstenaar Haverman, die geen dreamer of dichter maar een man-van-de-daad is, vol behoefte om te ondernemen, vol belangstelling ook voor 't publieke leven.

Inderdaad is hij in Den Haag eerst tot zijn recht gekomen. Eindelijk was hij uit den materieelen struggle uit, die hem ook moreel had gedrukt. De tijd dat, na Israëls, Mauve, de Marissen, alleen Breitner mooi gevonden werd, was voorbij; een school van kalmer, streng overleg, vond aanhang, reeds waren er jongeren-van-gezag, het was nu voor Haverman de quaestie, los zich te maken

van elke aangenomen zienswijs, van de verkillende verkregen-handigheid, van de *onverschilligheid*, welke den gemakkelijken werker zoo licht bevangt. De *knappe*

Haverman moest toonen *iemand* te zijn. Vergis ik me niet, dan hebben in die dagen vooral Whistler en Raffaelli zijn aandacht getrokken. Van beider wijze van doen viel iets te bespeuren in zijn werk. Hij ging, als reeds zoo lang, voort, beurte- lings portretten en figuurstukjes te maken, en hoorde zich noemen tusschen een Veth en een Henkes in. Tot hij in '92 met een geteekend

Portret (schilderij)

eigendom van G. D. Birnie Szn. te Groningen.

portret voor den dag kwam van een buitengewoon-welgedane, zittende dame en profil gezien, „zoo echt en eigen — constateerde terstond de *Nieuwe Gids* — als men nooit iets van hem zag. Een karaktervolle portretstudie, gemoedelijk cynisch, zonder schijn van charge: leuk snijdend”. Het is wel jammer, dat hier van deze teekening geene reproductie wordt gegeven, want zij behoort tot de werken, die om de behandeling den teekenaar, om de opvatting heel den mensch het best kenschetsen.

De schrijver in de *Nieuwe Gids* heeft Haverman zonder twijfel persoonlijk